Üksik number 4 senti.

Jõhvis müügil varahommikul.

Alutaguse Teataja

Ilmub Jõhvis igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

TALITUS: Jõhwis, Rakwere tän. 7-a. Telefon 48. Toimetus: Narvas, Salme tän. nr 5. Kõnetr. 34.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga 50 senti.
3 kuud „ 150 „
6 „ „ 280 „
1 aasta „ 550 „

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 58. Jõhwis, laupäewal, 10. juunil 1933. a. V aastakäik.

Esimene ülesanne olgu
igaühel tellida
omale
„Alut. Teataja"
15. juunist.

Wabadussõjalaste kõnekoosolek.

Palju ilusaid sõnu ja peeneid kõnewõtteid.

Neljapäewal 8. sk. kõnelesid Rakwere Käsitööliste seltsi saalis Wabadussõjalaste tuusad kindral Larka ja adwokaat Telg. Saal oli kogunud täis kodanikke, kes olid tulnud jälgima „nuiameeste" ninameeste kõnesid huwi pärast. Ja tõesti objektiiwselt öeldes sõnad olid ilusad, mõlemad mehed on head kõnemehed. Aplausigi said tabawate mõtte-sähwatuste eest.

Mõlemate kõnede eesmärk oli kuulajaid kindlasti weenda, et need muudaksid oma arwamuse ja hääletaksid eelolewal rahwahääletusel põhiseaduse muutmise wastu ja seega näitaksid et need 100 meest, kes riigikogus uue põhiseaduse kokku seadsid, ei ole osanud seda teha rahwale wastuwõetawalt, olgugi et nad on rahwa walitud mehed.

Hääletatagu wastu praegu ja sügisel wabadussõjalaste kawa poolt, sest see on parem. Ei leiduwat ühtegi (?) kodanikku, kes hääletab poolt. „Tuleb parandada enne, kui hilja!"

Wabadussõjalasil polewat kindlat programmi seetõttu, et erakonnad nii kui nii pole täitnud oma programme „Riigikogu walimiste lõppedes ulatub Eesti Wabariik Toompealt ülemisteni, muud osad on ääremaad!"

Wana tahetawat maha kiskuda selleks, et ehitada ülesse jälle wana. 14 aastat on peaaegu samad mehed Eesti walitsenud ja kuhu on nad wiinud Eesti? Nad pole teinud midagi Eesti edule lähemale wiimiseks (!). „Nad ei õpi enam targemaks, jääwad samaks, mis on."

Praegu olewat aeg anda kellegile suured wolitused, kes takistaks erakondade lohe tegewust. „Waba Maa" olewat kirjutanud, et wabadussõjalased peawad wõitlust erakondade lohega. „See õgib wiimaks Eesti, see lohe, järgi jääwad waid riismed citroniaadide jne näol!"

Erakonnamehed olewat wabadussõjalaste wastu seepärast, et nad on seotud wekslitega, pankadega, kel suhted erakondadega.

Tartu mürgli organiseerimise tahtis adw. Telg olematuks teha seega, et tõi wälja adwokaadilise ja isegi ähwardawa wäljenduse: Meid kahtlustatakse, et panime püssirohtu paberisse, süütasime paberipomme. Kui meie püssirohtu tarwitame, siis asetame selle püssi rauda!"

Läbirääkimisi ei peetud, sest „aeg läks hiljaks". Publik jälgis häid kõnesid huwiga ja aplodeeris tihti ilusate wäljenduste puhul, kuid muiati lõpuks, sest igaüks juba teab, et ta hääletab 10., 11. ja 12. juunil põhiseaduse muutmise poolt.

—

TULEKAHJU INIMOHWRIGA.

Tudulinnas põles maha talu.

3. juunil kell ½2 süttis põlema Tudulinna wallas, Roostoja külas Mõmme talu pooleli ehitusel olew karjalaut, mis kaulus Aleks. Ulmann'ile Säält kandus tuli tugewa tuuletõttu lähedal olewa Jaan Oja elumajale. Mõlemad hooned põlesid maani maha. Ulmann'i kahju umbes 150 kr., Oja kahju 800 kr.

Kella ½3 ajal teatati Tudulinna wallamajja, kus asub tuletõrje pritsikuur et Roostoja külas on tulekahju. Alarmeeriti tuletõrje ning see sõitis kolme pritsiga tulekahju kohale. Leekides oli juba aga kaks hoonet: tuli oli edasi läinud J. Oja elumajale, mis asus allatuule. Päästa neid enam ei suudetud, tugewa tuule ja weepuuduse tõttu, waid tuletõrje hakkas kõrwalhooneid kaitsma, mis mitukorda tuld wõtsid. Tuli ähwardas juba wahepääl metsa mis põlema läks, aga tuli kustutati.

J. Oja majast ei suudetud midagi päästa. Põlenud hooned ja waranduse olid kinnitamata. Juurdlusel selgus, et tuli oli alguse saanud lastelt, kes Ulmann'i laudas end soendasid, olles tule maha teinud.

Waranduse päästmisel sai tulehaawu J. Oja, 65. a. wana, kes lämbus suitsus ja kukkus põlewasse majja maha. Säält toodi ta wälja raskete tulehaawadega. Suurem osa nahast oli tal kõrbenud. 5. juunil suri ta saadud haawadesse.

Wõistlused tennismängus.

Rakvere—Põltsamaa valgespordi harrastajad kohtuwad.

Rakwere Tennisklubi mänguplatsidel rahwaaias peetakse pühap. 11. sk. suurem tenniswõistlus Rakwere ja Põltsamaa tennisklubide wahel, milline on ühtlasi ametlikuks wõistluseks Tennisliidu poolt korraldatawate klubide waheliste esiwõistluste tsüklis. Wõistluspäewaks sõidawad Põltsamaalt Rakwerre üldse umbes 25 inimest, neist 10 wõistlejat ja esindajat, kuna teised huwireisijad. Rakwerlaste wõistluskond koosneb järgnewalt: preilid Läte ja Peterson, hrad Schneering, Põiklik, Lukman, Lindberg ja Trieseldt.

Wõistlused algawad kell 9 hommikul. Õhtul korraldatakse Rakwere Tennisklubi poolt Rahwamaja rõdul kella wiie-tee, millest wõtawad osa peale wõõraste ja kohaliku klubi liigete ka kutsutud külalised.

Uus tennisplats, mis ehitati rahwaaeda senise kõrwale, walmib wõistluspäewaks lõpulikult; wiimase korraldustööd on praegu käimas.

Firma Stahl Rakveres,
Pikk tän. 31, tel. 2-92.
Riidevärvimine ja villatööstus, keemiline puhastus; palitu, ülikonnariide, vaipade ja suurätikute
kudumine.
Tulvuge tööde vastuvõtm. kohtades kõigi viimaste **uudisproovidega.**
Narvas vastuvõtt **M. Musta kaupluses,** Posti tän. nr. 51.

Rakwere linnawalitsus
wajab õpetajaid:

1. Rakwere Ühisgümnaasiumile: eestikeel 20 tundi, saksakeel 16—18 tundi.
2. Linna 2. algkooli üht määralist õpetajaid, usuõpetus 6 tundi.

Soowiawalduseid ühes lühikese eluloo kirjeldusega ja endise teenistuse kirjeldusega wastawalt „õppejõudude teenistuse seaduse" § 37 ja sama seaduse § 2 ja 3 nõutawad tõendawad dokumendid ehk nende kinnitatud ärakirjad esitada Linna Kooliwalitsusele kuni 24. juunini s. a.

Walimine toimub Linna Haridusnõukogu koosolekul 28. juunil s. a. Linnawalitsuse ruumes.

Linna kooliwalitsus.

Õiendus.

Käesolewaga teatan, et „Alut. Teataja" ilmunud artiklid Rakwere Sak'a Eragümnaasiumi ja selle kooli heaks korraldatud peo kohta sisaldawad laimu ja on lehte sattunud puuduliku kontrolli tõttu mil puhul wabandan koolijuhataja dir. Berg'i ees.

A. Taiste.

Oli hea kontsert.

Kolmapäewal esinesid Rakwere Käsitööliste Seltsi saalis kontserdiga ooperilaulja ja kontserwatooriumi õpetaja hr. Arder oma õpilastega. Kaastegewana esines weel „Estoonia"-teaatri opereti tenor hr. K. Sawi.

Hr. Arder, kellelt harjutud kuulma head ja nauditawat laulukunsti saawutist, ei lasknud ka sel esinemisel publikut pettuda, kandis ette täie südamega oma parimaid laule ja aarijaid.

Prl-d A. Ausjärw, R. Summer ja A. Millerson need kelle esinemised mitte waid Rakweres ei saawutanud sooja poolehoiu, waid kelle hoolsa töö ja loomuliku ande põimitud saawutised maestro hoolsal juhtimisel on äratanud huwi ka pealinna muusika ringkonnis.

Kontserdil tuli muuseas ette asjolu, mis lausa kompromiteerib rakwerlasi. Hra Sawi oli sunnitud ettekande wahel tegema märkuse publiku seas istuwaile mõnele isikule, kes nähtawasti tahtsid tähelepanu äratada seega, et esinejat segasid kõwasti rääkimisega ja naermisegagi.

Kui ei suudeta nautida kunstiwäärtuslikku siis parem ärgu tuldagu kontserdile segama teisi inimesi

Kaarina kirik.

11. juunil kell 11 jumalateenistus ilma armulauata. 12. juunil kell 9 hom. algab suweleer. 16. juunil kell 7 õhtul piiblitund Saksi Matsi peres.

Ilumäel.

18. juunil kell 11 jumalateenistus armulauaga ja leerilaste õnnistamine. Laululehed. Kell 1 näitemüük kiriku heaks.

Rakwere Pauluse kirik.

Pühapäewal, 11. juunil kell 11 e.l. jumalateenistus. Lauluraamatud. Kell 5 p. l. Rakwere tammikus wabaõhu jumalateenistus. Laululehed. Laulukoor. Mängib Kaarli tuletõrje seltsi pasunakoor. Õp. A. Abel.

Metodisti kirik.

Laupäewal, 10. juunil kell 8 õhtul palwetund. Pühapäewal, kell 10 hommikul jumalateenistus õp. M. Krüger. Kell 1 p. l. pühapäewalaste kool; kell 5 p. l. pühapäewakooli laste lõpupidu, kawas: köned, dekl., laste keelpillidekoor, laululehed, õp. M. Krüger j. t.

Põhiseaduse muutmisest

refereerisid 9. sk. Rakwere Käsitööliste Seltsi saalis kaitseminister Kerem jr kl. Jaanis. Saal oli publikut tungil täis. Ettekannetes selgitati, millised paremused on põhiseaduse muutmisel ja miks iga kodanik kindlasti hääletab eelolewal rahwa hääletusel põhiseaduse muutmise poolt.

Usuõpetaja kutseeksami

sooritas Rakwere koguduse õpetaja Bruno Ederberg Tartu ülikooli juures.

Linna eelarwe

on kinnitatud ministeeriumi poolt.

Linnawolikogu koosolek

peetakse kuuldawasti 15. juunil. Tähtsama päewakorrapunktina kinniswara maksu määra kinnitamine ja maksutähtaja edasi lükkamine.

Uulitsaid sillutatakse.

Wanad uulitsad korrastatakse.

Rakwere uulitsate sillutamise ja ümbersillutamise tööd, millised olid suweks nähtud ette, anti 8. sk. ettewõtjale wähempakkumisel wälja. Tööd wõtawad oma peale ettewõtjad Sameilow ja Saklinski, kes saawad sillutamisele tulewa Poska uulitsa sillutise eest 38 senti ruutmeetrilt ja wanade uulitsate ümbersillutamisest 28 senti ruutmeetrist ühes sillutise uue kruusakihiga katmisega.

Hoop näkku.

Elame wiimasel ajal imelikke ja wõõrastawaid sündmusi.

Senini lugesime neist küll peamiselt ajalehist — kuulsime Tartu skandaali kõrgeist järellaineist ja wangutasime uskumatuses päid. Nüüd aga oleme näinud ja tunnud seda sündmustiku imelikku arengut ka juba oma nahal. Seda läinud neljapäewa õhtul Narwas, kus korraldati paar koosolekut laupäewal algawa rahwahääletuse puhul. ühel koosolekul räägiti riigikogu põhiseaduse kawa wastu, teisel olewat kõneldud poolt.

Mõlemad koosolekud mööduwad üsna rahulikult. ühel koosolekul walitses kord sellepärast, et seal oli paar wormis politseinikku, ja rahwas ainult plaksutas, teisel koosolekul pidas korda wäga agaralt kogu Narwa politsei koosseis ja rahwas ka ainult aplodeeris. Korda pidada sõna tõsises mõttes küll ei tulnudki, sest kellegil polnud wist tahtmistki hakata asjalikku koosolekut segama.

Imelik, wõõrastaw ja arusaamatu meie senise demokraatliku korra mõiste järgi oli siiski mõni asjaolu sel wiimasel koosolekul. Wälja oli kuulutatud awalik kõnekoosolek, millest pealegi soowitati rohket osawõttu. Rahwas sel puhul näitaski, et tal on tõsist tahtmist kuulda põhiseaduse muutmise kawa asjalikku selgitamist autoriteedi poolt ja inimesi kogus koosoleku maja ette palju. Seal aga sai see rahwas **hoobi näkku:** kogu tänaw, maja lähem ümbrus, hoow ja eeskodagi, samuti kõik fisekäigud olid politseiwõimude walwe all. Sisse neid ei lastud, kes enne koosoleku algust kohale polnud jõudnud, kuigi saalis oli ruumi. Neti lihtsalt tagasi. Õigem kihutati. Ja mitte just kultuurselt. Wõi saab seda nimetada kultuurseks käitumiseks, kui wanemale, wäga lugupeetud linnaomawalitsuse ja seltskonnategelasele paisatakse näkku: „Kaduge ära!"

Sõnad, mis sundisid seda lugupeetud tegelast ja kõiki juuresolejaid punastama ja õigu kehtides lahkuma. Analoogilisi juhtumeid oli teisigi. Ka ajakirjanike wastu tarwitati sama „kultuurset" mõõdupuud. Oleme senini harjunud nägema, et ajakirjanduse esindajaisse on suhtutud teisiti. Eriti siis peab ajakirjanik olema see hea inimene, kui tuleb teha mooramehe tööd wõimude tegewuse õigustamiseks, mõne algatuse propageerimiseks wõi rahwamasside suggereerimiseks soowitud suunas. Kuidas aga saab kultuurne ajakirjanik siis seda ülesannet täita, kui temasse ja rahulikesse kodanikesse suhtutakse sellase barbaarse taktikaga, kui awaliku arwamuse esindajaid ei lasta ligigi?

Waba awalik hääl ei jäta siin oma järeldused tegemata, ei tikugi enam sinna, kus korraldajate käsul teda koheldakse nagu mõnes Mekziko preeria-lokaalis. „Kõwa käe" maanias ei saa meie demokraatlikku wabariiki siiski weel mitte muuta mõneks Afganistaniks wõi Balkaniks. Eriti kui see kõwa käsi töötab kujuneda sellaseks, millelt neljapäewa õhtul rahwale ja awalikule arwamusele lajatas **hoop näkku.**

Kes aga teab, wõib olla, et tõsiselt ja demokraatlikult mõtlew rahwas annab selle hoobi lähemail päewil tagasi.

Siis see hoop on aga walus kõigile uue messiase tulekut kuulutawaile halbadele apostlitele.

Ulrich Kullend.

Moodsamaid meeste kevadmütse ja kübaraid
kohale jõudnud
J. Einman'i mütsiäris
Tallinna uul. 32.

Noorte peopäew Jõhwi pargis.

Häid tagajärgi alutaguse spordipäewalt. Jõhwi — edenew spordikants.

Pühade ajal peeti Jõhwis Alutaguse spordipäewa, millest wõtsid osa ülemaalise Eesti Noorsoo Ühenduse osakonnad. Wõistlejaid oli saatnud kohale Narwa, Narwa-Peetri, Auwere, Kukruse ja Järwe osakond, loomulikult suurima arwu mehi pani wälja Jõhwi ise.

Kuna ilm oli suurepärane ja publikut rohkesti, Jõhwi pargi kiwikõwadel radadel ja primitiiwsetel hüppeheitepaikadel arenes äärmiselt tugew konkurents igal alal.

100 meetri jooksus tuli wõitjaks jõhwilane E. Susi ajaga 11,8. 2) Saarpuu (Jõhwi). 3) Weltbach (Auwere) Susi aeg on, arwestades halba teerääni, hea.

1500 m. jooksus oli ülekaalukas esimene Järwe, kes pargiteel kattis maa ajaga 4.25,0 (!). Kuna aga mees wõttis osa wäljaspool wõistlust, ei lugenud see tagajärg kohana. 1) Kaskemaa (Jõhwi) 4.28,2, 2) Suuban (N.-Peetri) 4.31,9, 3) Siirak (Kukruse).

5000 m. jooksus Järwe katab maa ajaga 17.11,5 (!), millega näitas, et ta on wääriline juuretuleja meie pikamaameeste hulgas. 1) Kaskemaa 17.36,9 2) Sulg (Narwa) 18.26,4.

Kettaheite wõidab Wilberg (Jõhwi) 30.77, 2) Saarpuu 29.10, 3) Räis (Narwa) 26.57. **Kuulitõuge** on samuti Wilbergi oma, kes saawutab 11.31, 2) Bachwal (Jõhwi) 11.14, 3) Waabel (Kukruse).

Eriti tugew konkurents oli hüpetes. **Kaugushüppes** tuleb esimeseks Pillikse (N.-Peetri), 6.48, 2) Susi 6.36, 3) Saarpuu 6.05. Arwestades primitiiwset hüppepaika, on tulemused head.

Kõrgushüpe toob päewa ainsa õnnetuse. Pillikse, kes enne wõistlust treeningdressis ladusasti 170 ületab, wäänab esimesel wõistlushüppel jala põlwest wälja. Wõistlemast ta siiski ei loobu waid pärast toibumist hüppab tugewasti kinnibandasheeritud jalaga 160, millest piisab esikohaks, 2) Saarpuu 1.55, 3) H. Wilberg 1.50.

Kolmikhüppes, mis sellele järgneb, kujunewad tagajärjed järgmisteks: 1) Pillikse 11.95, 2) Saarpuu 11.88, 3) Pääro (Järwe osak.) 11,34.

Jalgrattasõidus 10 km. on maamehed peremeesteks. Sõidu wõidab Waabel (Kukruse) 18.00,0, 2) Waino (Kukruse) 18.04, 7, 3) Zeiter (Kukruse) 20.27, 0.

Odaheide jääb kahjuks pooleli, kuna wõistlejad suudawad juba kolmandal heitel selle riistapuu pooleks wisata. Kuna enam odasid ei olnud, jäi ala ära.

Wõrkpallis tuli meistriks Jõhwi, kellel Narwaga oli äge finaal, millise wõitis 2:1.

Kui arwata wälja wäikesed puudused wõistluskorralduse alal, siis wõib päewa pidada enam kui kordaläinuks. Kell 10.30 hommikul marsiti rongkäiguna läbi alewi parki, kus muusika sellel puhul õhtuni mängis. Õhtul kell 10 algas wabaõhuetendus „Siinai tähistel," millise lawastajaks oli hr. A. Lääne Narwa teaatrist. Näidend kanti ette pargis, ohwitseridekasiino terrassikujulisel rõdul, mis wõimaldas teda jälgida ka üsna kaugelt pargist ja õnnestus hästi. Wast kestõõ paiku lõppes hommikulalanud noorte päew ja rõõmsad peolised lahkusid — kes lähedale, kes weoautodel oma kaugematesse kodukohtadesse.

Narwalased, keda oli autotäis, saabusid linna 2 püha warahommikul.

Üldpunktidega tuli Alutaguse spordipäewa wõitjaks Jõhwi osakond.

Meie leht
on Teie parem sõber.

Kuhu jäi paragraf 32.

Wastukihutustöö Põhiseaduse muutmisele on libisenud hoopis wildakule pinnale. N. n. „Wabadussõjalaste Keskliit", selle asemel, et kaitsta oma diktatuurieelnõud ja sisuliselt wastu walelda Riigikogu kawa demokraatlikule põhimõttele, et julge tõega üldse enam wälja tulla. Nähtawasti on sealpool weel wiimasel minutil jõutud äratundmisele, et Eesti rahwa enamus pooldab rahwawalitsust, ja sellepärast püütakse Riigikogu kawa wastu ässitada, nagu piiraks see — naera ja imesta! — rahwa õigusi.

Eriliselt on need „wabadustkaitsjad diktatuurimehed" oma jüngritele ära õpetanud: „Küsi, kuhu on jäänud § 32". Ja tõesti on tekitatud mulje mõnes pimedamas kolkas, kus seda paragrahwi sisuliselt ei tunta, nagu oleks § 32 juures tegemist mingi Riigikogu kawa weaga. Tõelikult ei ole see sugugi nii.

Makswa Põhiseaduse § 32 järgi on ettenähtud ainukene wiis, kuidas Riigikogu enne oma wolituste lõppu laiali läheb, — ja seda nimelt rahwahääletuse järele, mis näidanud wastupidist seisukohta kui Riigikogu otsus.

Uue Põhiseaduse järgi on aga Presidendile antud wõimalus Riigikogu laiali saata sel puhul, kui Riigikogu tegewus ei wasta rahwa soowile ja huwile. Millised wõlkfid need juhud üldse olla, kus President Riigikogu laiali saadab?

Esiteks muidugi sel puhul, kui Riigikogu sisemiste tülide ja erakonnawahekordade tagajärjel on muutunud tööwõimetuks. Teiseks juhul, kui Riigikogu awaldab walitsusele umbusaldust, President aga nõuab walitsuse allesjäämist. Kolmandaks Riigikogu poolt Presidendile wastuwõtmatute otsuste wastuwõtmise tagajärjel. Wiimaks aga eriti siis, kui rahwahääletusel ilmnewad teised seisukohad, kui Riigikogu enamus omakswõtnud.

Nii siis asendab President paragrahw kolmkümmendkahte, nagu teisigi muudetawa Põhiseaduse paragrahwe. Presidentrahwausaldusmehena on kohustatud rahwa tahet täitma ja täidab ka rahwahääletuste otsused Riigikogu suhtes. Ühtlasi on aga uue korra järgi rahwal senisest palju awaramad wõimalused oma usaldusmehe kaudu wastu astuda Riigikogu otsustele.

Teatawasti on ju mete praeguse korra järgi wõimalik ainult mitte-majanduslikku iseloomu kandwates küsimustes korraldada rahwahääletusi. Nii ei saa §32 abil tõelikult praegu sugugi maksma panna rahwa tahet Riigikogu suhtes just kõige tähtsamates küsimustes. Ainult ükfikuid juhuseid (näit. usuõpetuse küsimus) wõib ette tulla, kus terwe rahwa tahe hariliku mittemajandusliku seaduse juures terawalt erineb Riigikogu omast.

Uue korra järgi aga saab President igas küsimuses Riigikogule wastu astuda ja osalt ka juba oma määruse (dekreediga) muuta. Seejuures on President käesolewa kawa korralduse järgi rahwa usaldusmeheks ja erapooletuks wahekohtunikuks Riigikogu üle. Sellasena on temal wõimalik täita rahwa soowe ka majanduslikes küsimustes, kui need soowid temale esitatakse näit. petitsioonidena — palwetena. Sel wiisil saab rahwas oma usaldusmehe kaudu oma tahet igas küsimuses maksma panna ja nendele wastuseiswat riigikogu laiali saata.

Ilmar Tõnisson.

Sir Eric Phipps.

Senine Briti saadik Wiinis, on nüüd määratud saadikuks Berliini.

Poonu sirelipõõsas.

9. juuni hommikul kella 4 paiku leiti Narwas Hermani tänawal asuwas Wabaduse puiestikus sireli põõsa külge poonult Paul Tuttelberg, 59 a. wana. Mees lamas kõweras maas, silmus, mis oli põõsa külge kinnitatud, kaelas. Kuigi poonu juurest mingisugust kirja ei leitud, oletatakse, et siin tegemist enesetapmisega, sest laiba juures puuduwad wägiwalla tundemärgid. Mis põhjusel mees elule lõpu tegi on weel selgumata. Ametiwõimude poolt alustati juurdlus surma mineku põhjuste selgitamiseks.

Enesetapjat jäi leinama naine.

Wiimasel ajal wiibis mees sageli reisudel. Mis põhjustasid mehe kodust eemal wiibimist, ei ole teada.

Praostkonna sinood oli koos.

9. juunil oli Narwas koos Alutaguse praostkonna sinood Aleksandri koguduse majas. Koosoleku awas praost Jalajas waimuliku talitusega.

Wõeti wastu 1932. a. aruanne. Praost Jalajas esines referaadiga: „Noorsoo töö kirikutes." Edasi kõneles Jõhwi õpetaja Warik leeriõpetuse kestwusest. Kõneleja rõhutas, et meie leeriõpetuse kestwus on liiga lühike ja õpilased ei jõua selle ajaga ususte süweneda. W. tõi näiteid wälismailt, kus õppeaeg kestab 1 aasta. Kõneleja arwates tuleks ka meil maksma panna ühe aastaneõppeaeg, kusjuures õpetunnid oleks iga nädal 2 tundi.

Lõpuks peeti Aleksandri kirikus jumalateenistus. Jutlustas Narwa soome koguduse õpetaja Erwiö.

Helderi malmitehas ei lõpeta töötamist.

Helderi malmitehase kohta oli meie lehes hiljaku teade, nagu tehas jääks ajutiselt seisma. Nüüd kuuleme täiendawalt, et tehas töötamist ei katkesta, kuna tellimisi on rohkesti täita, mis kindlustab täie koormatusega töö jatkamist.

Et Helderi tehase produktsioon on tuntud oma kõrge kwaliteedi poolest, siis on tehasel alati suuremal arwul tellimisi täita ka wälismaa jaoks.

Wana, haige Mustik.

Ad. Kraan.

Endine kauaaegne pops, nüüd wäikekohaomanik Jaan Sookänd elas oma talus patriarhaalset elu. Tänu ta seitsmele täiskaswanud pojale, polnud tal endal tarwis enam käsi panna töö külge, ega waewata end wanas eas. Kõik tegemised ja toimingud talus olid nüüd poegade hooleks, kes tulid sellega ka rahuloldawalt toime.

Kehwas kodus walitses enam-wähem üksmeel, ehkki wendadel olid igal oma erinewad soowid ja sihid. Wanem poiss, kes isa eeskujul oli ristitud Jaaniks, pidas end seaduslikuks pärijaks ega talund meeleldi wendade osasaamist majapidamisest. Ta unistas ainuwalitsemisest, tahtis seda korraldada moodsa tehnika nõuete järgi, et wähema tööwaewaga saawutada suuremat sissetulekut.

Jaani järglane, Kustas, oli oma wendadest hoopis erinewaid iseloome: ta küll tegi wendadega kõik kaasa, ei põlgand just tööd ega jätnud ka jagamisel kunagi oma osa wõtmata, kuid seejuures laitis siiski kõiki seda ega tunnustand omaks. Teistel wendadel tuli seepärast temaga pidada sageli lahinguid, mis mõnikord muutusid õige tormiseks ja kuumaks. Nad soowitasid temal lahkuda talust, hakata iseseiswalt elama, wastawalt oma maitsele ja tõekspidamisele. Aga Kustas ei teinud seda millegi pärast siiski mitte. Ta pidas paremaks jääda wendadega ühte, süüa nendega koos ühist leiba ja nuriseda. Peeter oli muidu kõigiti sobiw, ainult ta rätsepalikku kerget meelt ei saand wõtta kuigi tõsiselt. Ka jonnist ega pikast wihast kuni haiglase kättemaksuihani polnud temas puudust. Ta kelkimine suurte sõnadega oli tuntud kogu kihelkonnas.

Uhkeldamine uute rõiwastega oli tal sündides juba weres. Ta oli oma wanemate ainus lootus, kes pidi tegema au ja tõstma kõrgele Sookändude ikka weel tundmatut famiili. Seni kasutas teda külarahwas oma pidulikel hetkil, kutsudes teda kõnelema, sest Peetril oli paatost ja žesti üle kõige. Laitmatult töökas oli wend Willem. Teda jatkus alati kõikjale. Oli see kündmine wõi äestamine, kartulite mahapanemine wõi heinategu, ikka ütles Willem oma kaaluwa sõna. Peaaegu ainustki asja majapidamises ei otsustand wennad tema nõusolekuta. Tundus, nagu olnuks Willem talu ainuomanik, niiwõrd tuli teistel temaga alati arwestada. Isegi wanema wenna Jaani kui pärija eesõigus kippus selle kõrwal jääma warju. Naabrid ütlesid ikka, et küll Willem ükskord asja lõplikult enda kätte wõtab, ja siis pole teistel muud, kui koli majast wälja.

Aga sellest wõimu wõtmisest Willemi poolt ei saand siiski asja. Poissi polnud ainuwalitsemiseks wastawat meelt ega julget südant. Ta nõrkuseks oli paendlikkus ja ta iseloomu muutlikkus. Mis kord täna otsustanud nii, see wõis homme hoopis teistsuguseks wälja näha. Seepärast leppisidki nemad temaga, sest teda andis ikka siia wõi sinna mõjutada — nii kuidas kasulikum neile ja Willemile endalegi. Nii elas pere, sõi ja jageles, olles siiski kõik ühesuguslikud omanikud talus. Kellegil ei tulnud tõsiselt mõttesegi hakata ainuwalitsejaks. Ega polnud ka kellegil ettenägewust ega taipu, et kord Leopoldist saaks sinnapoole tüürijat. Teda kui poissest, kes teiste omasugustega mängis külawahel kurni ja pildus kaikaid, et tolm tuiskas

Leiti wigastatud lammas.

Neil päewil leidis keegi raudteelane Püssi jaama lähedalt raudteelt lamba, kellel oli ühe jala sõrg waguni rataste all ära lõigatud ja keha tugewasti muljutud. Juhtumine tehti politseile teatawaks, kes asus omaniku selgitamisele. Kõigi otsimiste peale waatamata ei läinud korda ümbruskonnas lamba omanikku kindlaks teha, millepärast loom anti leidjale hoiule ja asuti omaniku otsimisele kaugemais külades. Kui omanikku siiski ei peaks leitama, siis tuleb arwata, et loom on mingisugusel wiisil liikuwa rongi wagunist wälja kukkunud ning wigastatult jäänud roobastele lamama.

Wetejumala esimene ohwer.

Narwajõkke uppus 6 a. tüdruk.

8. juunil uppus Kalaranna tänawal elutsewa kaluri Wiiganti 6 a. tütar Kalina Narwajõkke.

Pikema otsimise järele leiti lapse laip 9. juunil uppumise kohalt mõni süld eemal weest.

Uppumine leidis aset järgmiselt: Teatawasti asub Kalaranna tänaw jõe kaldal. Samal tänawal elutsewate kalurite lapsed mängiwad alaliselt omapead jõekaldal. W. tütar ronis paadi sillalt paati ja jäi istuma sõiduki pardale. Lapse paati minekut nägi kaldalt koer, kellega uppunu mängis mõni hetk enne sinna minekut. Loom hüppas lapsele järele, pannes paadi kõikuma. Laps kaotas tasakaalu ja kukkus wette ning uppus enne kui õnnetust kalda-majadest märgati.

Kurb õnnetus tuli ilmsiks teiste laste läbi. Nüüd asuti last otsima weest. Nootadega traaliti õnnetuse kohta, kuid laipa ei leitud. See õnnestus alles järgmisel päewal, kus laip leiti hulk maad eemal uppumise kohast.

MAANAISED ÕPPEREISULE.

16. juunil wõetakse ette Alutaguse maanaiste seltside poolt suurem põllumajanduse õppereis Eestis. Kell 8 hommikul wäljuwad osawõtjad autodel Narwast. Läbistatakse Jõhwi, Jisaku, Mustwee, Torma, Maarja-Magdalena, Tartu, Elwa, Puka-Sangaste ja Antsla, ning tagasisõidul Haanja, Wõru, Elwa, Tartu, Jõgewa, Jisaku, Jõhwi.

Õppereisil peatatakse eeskujulikes taludes ja põllumajandus asutustes. Nii tutwunetakse G. Ottase hobuse ja lambakaswatusega, Pikfali wäikemaapidamisega, Grünfeldti tõulawadega jne.

Pikemalt peatatakse Antslas, kus peetakse Eesti maanaiste päew. Õppereisust osawõtjaid registreeritakse Narwas maatulundus-konsulendi härra Metsa kontoris Tallinna mnt. nr. 7, telef. 217 kuni 12 juunini. Osawõtjail tuleb maksta osamaksu 5 krooni. Narwa jõutakse tagasi 19. juunil s. a.

„Kuulutage „Alut. Teatajas".

Aeropolis.

Palasti ja Ernei fantastlik romaan 1952. aastast.

Tõlge Ungari keelest.

30.

Nad lükkasid raske brokaat-eesriide kõrwale ja waatasid saalist paksu klaasseinaga eraldatud tuppa.

*

Wõõras waatleja oleks imestanud, kui ta oleks samal ajal waadanud läbi klaasseina, mille taga oli näha mugawalt sisustatud, ruumikas tuba, mis oli weel mitte laeni küüniwa waheseinaga jaotatud kuude ossa, nii et ükfikute toaosade elanikud ei näinud, et nende kõrwal asusid weel teised inimesed.

Mõlemad mehed filmitsesid hetkeks tähelepanelikult läbi osawalt seatud klaasseinte ükfikuid kambrikesi, ilma et nende elanikud oleksid seda märganud. Siis äkki Weagant pöördus ümber ja tõstis parema käe üles, millele järgnewalt kerkisid waheseinad kõrgele, moodustades kuuest kambrikesest ühe hiigeltoa. Samal ajal hakkas kapell jälle mängima moodsat tantsuwiisi ja rütmiline lärm wõlus paarid tantsima. Saalisolijad, ei aimanud, et palmide ja brokaateesriidega warjatud klaasseina taga samal ajal elati läbi traagilist filmapilku.

Neli wiiest wangistatust — sest kambrikestes olid Weaganti wangid — leidsid ükfteist jälle. Calwill, ta naine, Kirchhoff ja Mondmann kohtasid uuesti. Wiies wang, senator Llawellyn, magas. Oli see wäsimus, wõi unewahendi mõju? Seda ei teatud. Weagant ja O'Brien nautisid üllatuse mõju.

Ewelyn süleles nuttes oma abikaasat, kes hämmastusest ei suutnud öelda ühtki sõna. Ka Kirchhoff ei kõnelenud, ent joe käepigistus, millega ta terwitas oma ametiwenda, tõendas, kui wäga ta röömustus jällenägemise üle. Esimesele üllatusele järgnes küsimuste walang, mil kõik kõnelesid korraga. Häältesuminast kostis Weagantini ja ta kaaslaseni suurde tuppa seatud mikrofoni kaudu ikka jälle ainukene arusaadaw lause:

„Kus meie oleme?"

Ent wastust sellele küsimusele ei suutnud keegi anda, sest ainukene inimene, kes seda oleks wõinud seletada, norskas mugawalt tugitoolil, millele ta oli istunud enne waheseinte ülestõstmist.

Esitati ikka uusi küsimusi: ükstelse wõidu jutustasid neli wangistatut enda kummalist küüditamislugu ning kes teab, kui kaua oleks weel kestnud südamlik kõnewool, kui nad peaaegu ühelajal ei oleks märganud, et läbi tumeda seina kohati helkis walgusejuga. Alles nüüd wangid said aru, et eesriie katab nende kambri müüre. Nad tormasid walguse poole ja nägid omaks suureks üllatuseks, et kristallklaasseina taga oli ballisaal.

Kui äkki waikis waewalt kostew muusik, paarid siirdusid laudade juure.

Nüüd nägid wangid, kuis keegi wormiriietuses mees ruttas inimmassist läbi Weagant'i ja ta seltskonna juure, mille keskpunktis nad hämmastudes tundsid ära Lucy Costello. Mees peatus Weagant'i ees ja näis midagi teatawat, siiski wangid ei suutnud eraldada sõnu. Nad nägid aga, et insener tõusis üles, ja ütles midagi tulijaile, andis käega märku ja kõneles publikule. Wangid jälgisid kõike põnewil ootuses. Mõninga sekundi möödudes kostus nende tuppa teraw, tugew ja selge hääl waljuhääldajast.

„Hallo, hallo! Siin raadio Washington, laine 86400, 25 megawatt... Ühendriikide juhatuse ja täidesaatwa nõukogu nimel kindralsekretär Donowan Mc Carthy peab awaliku ettekande..."

Tundmatu, kes seni suikus tugitoolil, äkki hüppas üles ja jäi tardunud pilgul kuulatama. Wangid filmitsesid teda imestanult, siis aga ka nemad kuulatasid hämmastusega: „Mu daamid ja härrad! Senator Llawellyn lubas eilse ettekande lõpul seda täna jatkata ja selles seletada ära kõik teda üllatanud kummalised nähted. Härra senator on kahjuks seletamatul wiisil jälle kadunud. — Kardetakse, et teda rööwisid samad inimesed, kes eelmiselgi korral. Härra senatori asemel mina kannan ette — täidesaatwa nõukogu ühehäälelise otsuse põhjal — presidendilt saadud andmed, mis on üldise tähtsusega. Kogu maailm peab teada saama Ameerikale osaks langenud ennekuulmatust haawamisest ja wõib olla ka hädaohust, mis ähwardab maailmaliitu."

Tundmatu hüüdis äkki waljult:

„Noh, Mc. Carthy, kisu sellelt rööwlibandelt eest maha, näita, mis Ae..."

Kõrwulukustaw jazz-muusik sumbutas ta sõnad, ent auwäärt seltskond teiselpool klaasseina kuulas näiliselt ettekannet edasi. Wangidele oli mõistatuseks, mis oli segamise põhjuseks. Noor insener filmitses üllatanult tundmatut.

„Teie... teie..."

„Jah, olen senator Llawellyn, kes..."

„...neist bandiitidest on kõne," kuuldus jälle, ettekandja hääl waljuhääldajast, „kes... linna...

two fine girls, two fine girls...

merepinnast kõrgel höljub..."

Meelepaha waldas nelja inimest, jõudes selgusele, et teadlikult katkestatakse jazz-muusikaga kõik ettekande tähtsamad kohad. Kõneleja jatkas:

„Insener Edward Weagant rööwis teadmatuil põhjuseil senator Llawellyn'i, astudes sellega üle maailmaliidu paragrafist 234445 Bc/1943, mille karistus..."

„Waiter, a glass of water, waiter, a glass of water" põristasid jälle jazzband'i helid.

„Mis wõiks olla põhjuseks, et see neetud jazz ikka segab wahele," hüüdis senator hambaid kiristades.

„Ei tea," sosistas Calwill allasurutud wihaga, „ent on kindel, et see sünnib sihilikult, et meie ei saaks jälgida kõne sisu. Aga kuulake...!"

„...Olukord ta kadumisel oli küllaltki fantastiline. Elawhõbedaks ja marmoriks muudetud autod näitawad, et juba enne teda leidus julgeid mehi, kes..."

Kärin ja sumin sumbutas sõnad, siis wõis ettekannet jälle kuulda.

„...meie wastase kasutada on salapärased jõud, ta on leiutanud midagi ülitähtsat ja senikuulmatut. Tugenedes sellele ta eraldas end maailmaliidust ja on nüüd wastasrinnas.

ei wõetud weel üldse arwesse. Kuid miski pärast on elus ikka nii, et just need, kellest midagi ei peeta, wõi jäetakse filmapaari wahele, saawad hakkama mingi üllatusega. Parimaks näiteks osutus siin nooremaid wendi, kellest kuuleme pea. Mis oleks enne öelda Joosepi kohta? — Kas seda, et ta laupäewa õhtuti ja pühapäewiti, kui teised eelistasid kõrtsi wõi muud ilmalikke lõbu, käis eitedele-taatidele kiikas pidamas palwetundi. See oli ju tema erimaitse, mida ei wõinud temale keegi keelata. Tuluks oli see Joosepile teistest siiski kõige enam. Kui ta wennad ükskord pidid oma maise olemise maailmas lõpetama, olid nad endaga läbi jäädawalt. Joosepil jäi aga surmaski weel lootust: säälpool hauda algas tal ju uus elu, mis endisest hulga mugawam. Pealegi ei unustand teda ta kuulajad juba siin patuses maailmas. Nii paifus Joosepi wats ja kukkur, tehes teda teistest õnnelikumaks.

Kas mainida weel Ottot, toda paruni sohilapsena kahtlustatut — ent siiski Sookändude perekonnaliikmeks tunnustatut? Temaga lepiti kui paratamattusega, sest kord sündind tõsiasja ei saa ju enam muuta olematuks. Et ema oli selle saladuse awastamatult wiind endaga hauda kaasa — siis seda parem. Meel ja waim oli Ottol küll teistsugusem: ta waatas kael õieli üha häärberi suunas, pidi aga siiski rahuldama talupojaliku lihtsusega. Tõenäoline, et ta unistas suurest imest, pöördest õiglusele ja paremusele, kus lakkab pulbistemast tema alandatud ja häbistatud mõisnikuweri. Närune aeg ei tahtnud siiski pöörata oma raamatus uut lehekülge. Ja tahes-tahtmatult tuli Ottolgi wedada läbi waewu päewi lohinal haua poole.

Ühel päewal haigestus ootamatult talu wana hää Mustik. Juba mitu päewa ta lamas jalad kõweras kõhu all ega wõtnud enam toitu. Alul ei pöörand wennad looma haigusele erilist tähelepanu, arwates et see on ajutine nähe ja möödub iseenesest. Wast hiljem, kui ei olnud mingit paranemis-tunnust märgata, hakati otsima abi. Arstimine osutus aga raskemaks kui esmalt arwati, sest häda põhjust ei saadud kuidagi kindlaks määrata. Lehma wanaduseст tingitud loomulik tõbi ei leidnud wendade juures siiski uskumist. Mustik pidi saama jälle terweks, — teisiti ei wõind seda ettegi kujutada. Kust wõtawad nad wastasel korral selle raha, mis talus nii hädatarwilik ja mida neil niigi hirmus wähe? See tähendaks täielikku laostumist, lausa lõppu kogu majapidamisele!

Imelikku, seni waremalt tundmatut haigust põdes Mustik. Isegi linnast kohale toodud arstid wõngutasid pead ega oskand kirjutada õiget retsepti. Ainult kannatada ja oodata soowitasid nad; haigus nõudwat täielikku läbipõdemist, enne kui saabub paranemine iseenesest.

Pööre paremusele jäi ikka weel tulemata. Küll tohterdasid wennad looma nii, kuidas jatkus nende oskusest ja teadmistest, ent tulemused kippusid wägisi andma halwemat. Seepärast tekkis tüli wendade wahel, süüdistati üksteist wastastikku asjatundmatuses pimest lehma elu hukatusse wiimises. Kõike seda waidlust, kaklemist ja sõnalahinguid kuulas Leopold tähelepanelikult. Ta oli nüüd juba noormeheks sirgund — wähese mõtlemisega, kuid ägedaloomulisteks tulipeaseks tormajaks. Pealegi haawaw tundus talle karjaseamet, mida ta wanemate wendade surwel oli sunnitud pidama talus. Tas wõttis ikka enam ja enam wõimust soow wendadele seepärast kättemaksta, neid alandada, tõrjuda majapidamise juhtimises hoopis tahaplaanile. Ja kui see mõte ta peas oli juba küpsend, ootas ta waid parajat juhust enese maksmapanekuks.

Kord, kui wennad on kõik jälle laudas haige looma ümber koos ja seal teda pusiwad, tormab sisse Leopold, kaigas peos. Ta näoilme on ärritatud, silmis wälgub wihatuli, ta käratab: „eemale wusserdajad! tahate lõplikult nahka panna minu lemmikloomal... See ei pea teil õnnestuma. Oma soolapuhumisega oletegi ta tapnud. Aga tänu jumalale, ta weel liigutab end. Teda tuleb kohe tõsta jalule".

„Hull oled!" hüüab Kustas, „alatise targutawa mõtlemisega on su arunatuke hoopis kadund".

„Pole sinu asi. Niipalju mul ikka mõistust peas on, et päästa Mustikut. Lehm kuulub koguni minule; mina tõin ta Narwa-tagant. Teil ei pea temast üldse enam mingit osasaamist olema."

Ning Leopold hakkab haiget looma sikutama sabapidi, ise näost puhkwpunane. Mustik teeb waluga mõõgatuse, mis sureb Leopoldi ägedate sõimusõnade helinasse. Lehma suured süütud silmad waatawad kaeblik-palwalt nagu otsiksid abi juuresolijailt. Keegi ei suwatse aga segada Leopoldi ta eriskummalises töös. Ning wendade silmade all sirutab Mustik krampliikult koibi, sõrad haruli aetud ja jääb ta elutult lamama kogu oma kehakas olemises...

Miks hääletada põhiseaduse muutmise **poolt.**

Jaan Lust,

Linnawolinik, K. S. „Wõitleja“ ning Kinniswara- ja Wäikemajaomanike seltsi esimees.

Kui weel läinud aastal paljudki kodanikud kahtlesid meie põhiseaduse muutmise tarwiduses ja hääletasid põhiseaduse muutmise wastu, uskudes, et maksew põhiseadus ka praegustes oludes on weel küllaltki otstarbe kohane ja wastab meie riigi walitsemise ja arendamise nõuetele, siis wiimased walitsuskriisid ja riigikogu koosolekud tõendawad igale wastuwaidlematult, et maksew põhiseadus ei wõimalda meie riiki eduriikkalt walitseda ja edasi arendada.

Wiimased riigikogu koosolekud näitasid, et praeguse riigikogu liikmeist üle 40% on laskunud sellasele tasapinnale, et lubawad enesele riigikogus mürgeldada ja isegi ebawiisakalt, pehmelt öeldud, meie riigiwanema wastu välja astuda, luues sellega riigikogus õhkkonna, millises igasugune rahulik riiklik töö wõimata. On selge et sellaselt riigikogult ei ole loota rahulikku töömeeleolu ja ta tuleks kohe laiali saata, et uute walimiste kaudu mürglimehi asendada tõsiste töömeestega. Kahjuks ei ole see meie makswa põhiseaduse järele wõimalik. Riigikogu poolt wäljatõõtatud põhiseaduse muutmise eelnõu, tema wastuwõtul rahwa poolt, loob wabariigi presidendi näol wõimu, mis wõib tarbekorral riigikogu korrale kutsuda, teda laiali saata. Juba see teadmine, et on olemas wõim, mis wõib riigikogu laiali saata, toob kahtlemata riigikogusse rahuliku töömeeleolu ja terwendab mõjuwalt meie poliitilist elu. Sellepärast hääletan nagu iga kodanik, kellele kallis meie kodumaa heakäekäik ja edu, kes soowib meie poliitilise elu terwendamist ja erakondade taltsutamist, eelolewal rahwahääletamisel 10., 11. ja 12. juunil k. a. põhiseaduse muutmise eelnõu poolt.

Adw. Leonhard Wahter,

õigusteaduse magister, N. E. Akadeemilise Klubi esimees.

Läinud aastal rahwahääletusel läbikukkunud põhiseaduse muutmise korral arwasin, et see suuri paremusi poliitilise elu terwenemisele ei too, kuna riiklik mõtlemine ja selle teostamine riiklikus elus on tingitud suuremalt osalt inimestest endist, mitte niiwõrd wormist põhiseaduse näol. Hääletasin siiski muutmise poolt ja peamiselt sellepärast, et kõrwaldada seda patuoinast, end. põhiseaduse näol, mille süüks aeti kõik meie riikliku elu wäärnähted. Nii siis puhtpsüholoogilised motiiwid. Nüüd on aga meie poliitilise elu arenemine neid motiiwe weelgi kõwendanud, kuid ka põhjendanud wajadust wormi — põhiseadust muuta, eriti aga presidendi ameti asutamist demokraatliku korra alusel. Midagi täiuslikku meie muidugi ei saawuta, seda ei olegi maa peal, paremusi aga kindlasti. Loodan, et presidendi instituut, pidurdades poliitilise elu haiglast ülikaswu, aitab kaswatada meis riiklikku mõtlemist ja sel on peamine tähtsus meie riiklikku elu terwendamisel. Sellepärast pean põhiseaduse muutmise wajalikuks. —

C. Wahtra,

3. jsk tööinspektori abi.

Mina olen arwamisel, et meie praeguse põhiseaduse normid on riigielu korraldamiseks ja walitsemiseks küllaldased, kuid meie inimestel ei ole tahtmist olnud nende normide järgi talitamiseks, mispärast päewakorda on tekkinud põhiseaduse muutmise küsimus. Pealegi olen arwamisel, et hoogu põhiseaduse muutmiseks on annud mõnede ringkondade tahtmine aimata järgi mitme wälisriigi eeskujule, mis neis maksma pandud teatawate woolude poolt.

Kui neil põhjusil päewakorrale on tulnud põhiseaduse muutmise asi siis tuleb waadata sellele kui paratamatusele ning leppida pahedest wähema pahega: hääletada Riigikogu kawa poolt, et maksma ei pääseks järjekorras olew n. n. wabadussõjalaste kawa, mis taotleb demokraatia häwitamist.

C. Wuht, insener

tööinspektor.

Nagu talu või mistahes majapidamine ei saa läbi ilma peremeheta, nii on lugu ka riigiga. Meie riik wajab kindlat kätt ja sellepärast hääletan mina igasuguse põhiseadusemuutmise poolt. Ja kui käesolew riigikogu eelnõu peaks sellele waatamata kukkuma läbi, siis hääletan järgmisel hääletusel jälle poolt. Muutus paremale peab tulema, kui majja saab peremees.

Dr. Buresch.

Endine Austria kantsler, kutsuti Dollfussi kabinetti rahaministriks Weidenhofferi asemele, kes ametist lahkus.

Kas supelhoone wõi ujula?

Mõningaid mõtteid Narwa weesporditasemi tõstmise ja ujumisewõimaluste parandamise kohta.

Ühenduses suwe saabumisega ja iga päew lähenewa supelushooajaga on Narwa supeluswõimaluste parandamise mõte kerkinud üles kõige akuutsemalt. Linnawolikogu teatawasti määras oma koosolekul 1000 krooni Narwa ujula ehitamiseks. Nüüd on ehitusosakond walmistanud ujulaprojekti, milline näeb ette 2000-kroonise supelhoone Joaorgu. Projekt kujutab 13 m. pikka ja 9 m. laia rannaehitist, milles asuwad riidehoiuruumid 80 inimesele, einelaud karastawate jookide tarbeks ja muud hädawajalised kõrwalruumid. Ühenduses sellega oleks kerkinud kõne alla ka Joaorus n. n. „waba suplemise piiramine või koguni keeld.

Linnawalitsuse koosolekul neljapäewal otsustati asi siiski weel lahtiseks jätta ja nii on praegu ujula asi samasuguses staadiumis kui waremaltki.

Asudes waatlema ujula asja kriitiliselt, tuleb märkida kõigepealt kaht seisukohta: ujula ja supelhoone. Need on kaks asja, mida ei saa eşialgu ühendada. Mõiste ujula osutab selgesti wette, jõkke. Kui ehitame randa kas wõi moodsaima supelhotelli, siis pole see weel ujula ja ujumise kui niisuguse olud poleks paranenud pörmugi. Mida aga Narwa eeştkätt wajab, see on ujula sportlikus mõttes. Sellepärast peaks ujumiswõimaluste loomisel eeştkätt lähtuma basseinist. Ja selles ei saa Joaorg tulla kõne allagi. See käredawooluline ja madal wesi kõlbab ainult sulistamiseks. Liiategi on üldse küsimus, kui soowitaw seegi on ülalpool linna weewärki. Narwa ujumisesõbrad ja spordiorganisatsioonid leiawad, et ujumiskultuuri tõstmiseks on waja eraldada eeştkätt jõest basein. Sobiw paik selleks oleks allpool sadamat, kus wesi waiksem ja sügawam. Meil on waja paika, kus saaks korraldada ujumisekursuseid, -wõistlusi jne. Supelusewõimalusi on Narwas niigi, nende eest ei oleks waja eeştkätt hoolitseda. Aastate jooksul wõib primitiiwsest basseinist iseendast kaswada wälja ajakohane ujula. Eeskujuks wõiks siin olla Haapsalu, kus esimesel aastal ehitati ainult kaks basseinisilda, teisel hüppetorn ja alles sealt edasi asuti rannahoonete korraldamisele. Narwa ei tarwitsegi tänawu teha enam kui kaldast meetrit kümme jõkkeulatuwat silda, kõrgusega weepinnast 1 m. ja laiusega umbes samapalju, wahekaugusega 50 m. Seega oleks pandud alus rahwuswaheliste mõõdetega basseinile ja kõik muu wõib ehitada juure ajajooksul. —e.

Esitas walekaebusi ametiwõimude kohta.

Auwere mehe wihawaen wiib trellide taha.

Mõni aeg tagasi esitas Auwere elanik Johan Weisson prokuratuurile rea kaebusi, süüdistades kohalikku politsei konstaablit Sarwe protokolli wõltsimises, Auwere jaama ülemat Weldbacht 40 kr. raha kõrwaldamises, Waiwara metskonna ametnikke puude kõrwaldamises metsast ja Narwa kriminaalpolitseid juurdluste ebaõiglaselt toimimises.

Prokurõri korralduse alusel alustati nende süüdistuste selgitamiseks juurdlus. Selgus, et Weisson on esinenud walekaebustega. Nüüd wõeti mees ise wastutusele. Kuna walekaebusega esinemine näeb ette waljumat karistust, siis tuleb mehel minna mõneks ajaks trellide taha.

Arwatawasti on walekaebustega esinemise põhjuseks mehe wihawaen ametiwõimude wastu. Mõni aeg tagasi tabati W. Auweres puude warguselt. Ta wõeti selle pärast wastutusele. Nii tekkis wihawaen, mis mehele toob weel lisakaristuse. —

Eesti ei maksa sõjawõlga.

Ka Inglismaa loobub.

Peagi jõuab kätte 15 juuni, mil Euroopa peab Ameerikale tasuma sõjawõlgu. Teatawasti jätsid mõõdunud aasta 15. detsembril mitmed riigid oma sõjawõla Ameerikale tasumata. Ka Eesti jättis mõõdunud aastal oma wõla maksmata ja teeb samuti ka 15. juunil, sest meil puuduwad praegu wõimalused sõjawõlgade tasumiseks.

Inglismaa seisukoht pole weel praegu teada. Eelmisel korral Inglismaa maksis oma wõla Ameerikale ära, tingimisel, et maksetud summad kantaks Ameerikas eriarwele, kuni sõjawõlgade lõpuliku korraldamiseni.

Inglise ajakirjanduses walitseb arwamine, et Inglismaa kauem enam sõjawõlgu Ameerikale tasuda ei jõua. 15. juunil peaks maksma Ameerikale ainult õige wäikese summa, äranäitamiseks, et Inglismaa tunnustab oma wõlgu, kuid selle tasumiseks puuduwad tal wõimalused.

Sada mudilast suwipäikese sülelusse.

P. Risti suwikolonii alustab N.-Jõesuus tegewust 19. juunil.

Punase Risti Narwa komitee juhatuse koosolekul waliti suwekolonii juhatajaks Joh. Sõster, kaswatajaiks prl. E. Taukus ja G. Walentin ning Nikolai Malts.

Tänawu saadetakse Narwast suwekoloniisse 7 kuni 12 aasta wanuseid, waesemaid ja wiletsa terwisega kooliõpilasi, arwult 100 last.

Läinud aastal oli koloniis terwist parandamas 118 last.

Eelolewa hooaja wäljaminekuid koloniis on tänawu tunduwalt kärbitud. Kewadel oli ettenähtud 5500 kroonine eelarwe, kuid hiljem oldi sunnitud seda kärpima umbes 1500 kr. wõrra. See wiidi läbi teenijate koosseisu arwel. Koondati õmbleja, teenija ja ühe kaswataja koht. Seega wõimaldatakse läinud aasta eeskujul 100 lapsel wiibida terwise parandamisel. Endise koosseisu juures oleks tulnud laste arwu wähendada.

Koloniis algab tegewus 19. juunil ja kestab 19. augustini. —

Juhannes Killip.

Poolt, wastu, wastu, poolt.

Wabariigi hääleõiguslik meeskodanik Peeter Põldpüü keerutas esimese walimispäewa hommikul sõrmede wahel oma nimelist tunnistust ja sedeleid „poolt“ ning „wastu“. Ühe neist peab ta täna lasema hääletusekasti. Aga kumb? Kurat seda teab. Peeter Põldpüü kuulub nimelt isikute hulka, kellel on üks ta kama, kas Toompeal istub president, purelewad erakonnad wõi kantseldab priske wemblaga diktaator. Põldpüü on weendunud, et kes seal ka ei walitseks, see kelle seljas sõidetakse, on ikka tema, kodanik.

Aga kuna juba kodaniku kohusetunne sunnib hääle ära andma, siis kodanik Põldpüü otsustas igasugustes „poolt-“ ja „wastu“ rägastikus orienteerida sel moel, et teeb ühe tuuri mööda linna ja kuulab ühes kui teises kohas miitinguid ja waatab müürilehti.

Esimesel tänawanurgal ilutses kaks suurt plakatit. Ühel oli kiri: Sõber Sebedeus, hääleta poolt, teisel: inimeseloom, hääleta wastu. Samuti oli lugu ka teisel, kolmandal ja neljandal kuulutusekohal. Kodanik Põldpüü wangutas pead ja sammus edasi. Nii ei saa targemaks, arwas ta. Seal aga, nagu õnneks tuli wastu majaperemees Kaarel Pung.

Oo, tere hommikust, härra Põldpüü. Noh, lähete hääletama? See on tore Panete muidugi poolt? Kuidas wõikski see teisiti olla. Peremeest on waja, ega muidu ei saa. Ja-jah, nägemiseni, nägemiseni. Põldpüü oli röömus. Asi hakkas juba klaarima. Samas mõõdus tuntud tegelane Sihwerplaat. Serwus, Põldpuu! Lähme koosolekule, waatame kuidas asjad arenewad. Koosolekul oli palju rahwast. Köneleja köneleja järele käis kõnetoolil, sõnu sadas kui rahet. Seintel rippusid hiiglaplakatid:

Et taltsutada parlamenti
meil waja prisket presidenti.
Kes rahwakasu silmas peab
see poolt ka hääletada teab.

Teised plakatid kõlasid nii:

Oh rahwas, elu selge piin
see president on lahja wiin.
Kes hõiskab tulewikul: „trastu“
see kindlast' hääletagu „wastu“

Rohkem plakateid kodanik Põldpüü lugeda ei jõudnud, sest üks köneleja oli lõpetanud parajasti kõnelemise. Ta hüüdis: hääletame... poolt. Osa koosolijaist aga hüüdis kooris: wastu. Ja siis hakkasid mõlemad koorid üürgama: wastu, poolt! wastu poolt!

Koosoleku juhataja karjus midagi heledal toonil ju kõlistas kella. Üks politseinik andis wilet. Uksel tekkis metsik trügimine — sealt tungis sisse trobikond wälismaa turiste, kes olid arwanud, et nad on rahwusliku ooperi juures ja tulid sisse etendust kuulama. Nad jõudsid sisse parajasti sel ajal, kui Sakarias Topkin rõdul puujalaga takti wehkis ja walju pasunäälega laulis:

Aleksander andis käsku
priiust paista Eestimaal,
priius Eestimaal nüüd paistab.
jääga paistma igal a'al.
Pole waja presidenti
politseid ei parlamenti
olgu priius ilma pääl
„wastu“ olgu iga hääl.

Palun rahu ja pidage oma suu, mõirati talle alt. Kas te ei tea, et ülal rõdul on sõjaseisukord! Kodanikud, hääletage poolt!

„Kuhu te panite paragrahwi 32, ah? küsendas Topkin wastu. Tawai sudi paragrahw 32, olgu see punkt siin nagu karnaks! Koosolek muutus tormiseks. Lendasid pommid ja paukpadrunid, toolijalad ja weekarafiinid. Põldpüü põgenes paanilises hirmus saalist. Tänawal seisis mees, kes suu laiali midagi karjus. Tal polnud aga häält, ainult nõrk kähin kostis kõrist.

Kaaskodanik, mis te hüüate? Teil pole ju häält ollagi, koputas kodanik Põldpüü mehele õlale.

Mees waatas talle otsa. Hõkk, kähistas ta siis. Oli, kus oli mul priske hääl. Kohe oratoorium oli kõris, ausõna.

Ja lisas siis tasemini: aga nüüd mul enam ei ole häält. Andsin ta presidendile.

Weel tahtis kodanik Põldpüü mõne walitsuseliikme poolt korraldatud agitatsioonikoosolekule, kuid ei saanud. Koosolekumaja oli piiratud hambuni relwastatud politseinikest, õues seisis pataljon sõdureid, kolm tanki, maja taga wäljapatarei ja eskadron ratsawäge. Ühtki hingelist peale köneleja enda sisse ei lastud. Põldpüü hakkas nukrasti kodu poole astuma.

Kui kodanik Põldpüü koju saabus, tabas ta end mõttelt: aga ma pean ju hääletama. Kellele ma hääletan, presidendile wõi wastu?

Ja kodanik weeretas jälle näppude wahel sedeleid. Poolt, wastu, wastu, poolt?

Edasi — lugege algusest peale.

No kas pole siis kedagi, kes läheks ja ütleks kodanik Peeter Põldpüüle, mis ta peab hääletama?

Noored
Narva lahinglased.

Veteraanide mälestused. 5.

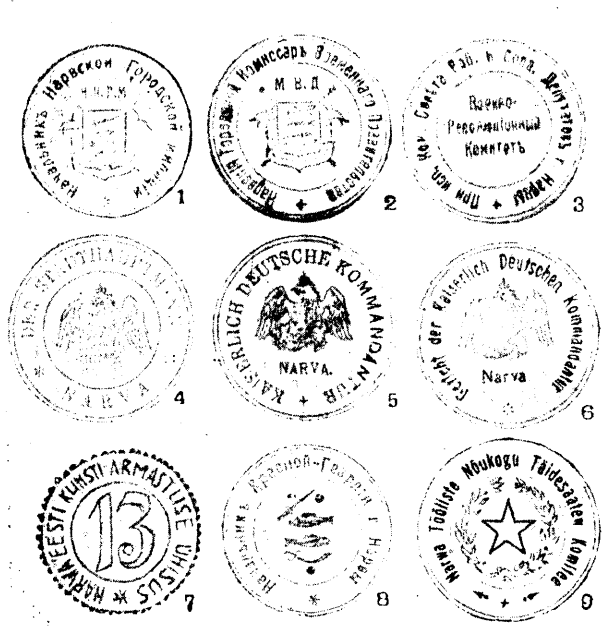
mist. Nad anult hävitasid välised tunnused, seesmiselt leegitses tuluke edasi. Kõigile Narva noortele oli selge, et tuleb ümber organiseeruda, tuleb kohaneda uute olude kohaselt. Loodigi uus organisatsioon, uutel alustel, mis kandis täieliselt põrandaaluse organisatsiooni ilmet: ta oli loodud kolmikute kujul, kus iga mees tundis ainult teisi sellesse kolmikusse kuuluwaid isikuid, ning peale selle weel teadis sidet ühe teise kolmiku juurde. Relwad, mis olid igaühel oma käes weel punaste ajast, tulid kõigili varjata. Ainult mõnel üksikul õnnestus igasugu ettekäänete all muretseda revolwri kandmise luba.

Salakoosolek 13. novembril 1918.

Adolf Kolk.

Saksa okupatsiooni lõpupäewil hakkas mul elu wäga raskeks minema. Kawatsesin Eestist lahkuda ja astuda liitlaste wäeossa, mis tegutses enamlaste wastu Murmanis.

Tehes parajasti ettewalmistusi lahkumiseks, kohtasin ühel päewal Jaan Treufeldti, kes tolajal pidas Narwas apteegi magasini ja töötas „Meie Elu“ toimetuses. Olin temaga lähemalt tuttaw ja pühendasin teda enda kawatsusse. Kuid tema ei soowitanud mulle lahkuda, waid tegi ettepaneku astuda salajasse Eesti Omakaitse Liitu, kelle esitajana tema Narwas teotses. Peale tutwunemist organisatsiooni kawa ja sihtidega astusin selle põrandaaluse liidu liikmeks... Mulle tehti ülesandeks astuda teenistusse tolleaegsesse Narwa linna kommunaal politseisse ja informeerida salajast omakaitse liitu saksa politsei tegewusest ja isikutest, kes Eesti huwide wastu tegutsesid. Politsei teenistuses olin selle momendini, mil sakslased esitasid mulle allakirjutamiseks truuduse tõotuse saksa riigile. Sellele ma alla ei kirjutanud ja olin sunnitud teenistusest lahkuma. Oli karta, et sakslased wõiwad neid ohwitseere, kes truudusetõotusest keeldusid, areteerida ja wangilaagrisse saata. Mulle soowitati wäheks ajaks linnast lahkuda.

Narwa ajaloolisi pitsateid (2/3). 1. 1917. a. revolutsiooniaegne miilitsaülem. 2. 1917. a. wene ajutise walitsuse Narwa komissar. 3. Narwa Revolutsiooni Komitee. 4. 1918. a. saksa okupatsiooni Narwa linnapealik. 5. Saksa keiserlik komandantuur. 6. Saksa kohus. 7. Selts „13“. 8. Narwa punakaardi ülem. 9. Tööliste nõukogu täidesaatew komitee, n n. tribunaal.

Elasin lühikest aega külas sugulaste juures. Kuid sakslased ei tülitanud mind ja warsti tulin linna tagasi. Hankisin Narwas algkooli õpetaja koha ja tegutsesin luure alal teatud ringkonnas omakaitse liidu heaks edasi. Mitmed salajase omakaitse liidu liikmed, ja ka mina nende seas, said käsu astuda legaalse, saksa wõimude poolt lubatud, „Omakaitse“ seltsi liikmeks.

13. novembril 1918. sain mina Treufeldtilt korralduse ilmuda õhtul Tuisu majja; mis otstarbeks ilmuda waja oli, seda ei öeldud, ega kästud ka sellest asjasse mittepuutuwatele isikutele rääkida.

Kui majja ilmusin, oli üks hoowipealne korter inimesi täiskogunud. Nõupidamise awasid Rakverest kohalesõitnud Ajutise Walitsuse Wirumaa komissar ja kaitseliidu Wiru ringkonna esitaja kapten Heinrich Larelei; need härrad teatasid, et Eesti Ajutine Walitsus on Eestis wõimu oma kätte wõtnud ja käseb kohapeal igalpool luua wastawad asutused, kes saksa okupatsiooni wõimudelt kõik walitsemise asutused üle wõtaksid. Kapt. Laretei teatas, et „Omakaitse“, kui niisugune, tuleb tänasest päewast likwideerituda lugeda ja tuleb asutada kohe „Kaitseliit“.

Silmapilk oli suur ja meeltülendaw; ei tahtnud nagu uskuda, et kohalesõitnud saadikud tõtt räägiwad. Noorte silmad lõid põlema, wanemad soowisid üksteisele õnne. Kõik olid algul weel nagu kohmetanud, kuid warsti kostus igalt poolt ikka suuremaks ja suuremaks paisuw rõõmus jutukõmin, mõtlete wahetus omas elawa ja kiire tempo; tundus, et painaw jääkate on purunenud ja mõtted wõiwad wabalt, nagu wabanenud weewood woolata.

Narwa Kaitseliit.

R. Rubach.

12. nov. 1918. a., kui Eesti Maanõukogu Wanemate Kogu Ajutise Walitsuse moodustas, olid saksa okupatsioonirõimud sunnitud andma üle walitsemise wõimu Eesti Ajutisele Walitsusele. Eesti Ajutine Walitsus algas kohe relwastatud jõudude organiseerimist „Kaitseliidu“ nime all. 13. nov. 1918. a. määrati Wirumaa Kaitseliidu ülemaks ja wormeerijaks staabi kapten H. Laretei. 14. nov. awaldas Narwa Kaitseliidu ülem järgmise üleskutse linna elanikele müürikuulutusis ja kohalikus ajalehes („Meie Elu“):

„Narwa ja ümbruskonna elanikud!

Eesti Ajutise walitsuse nimel on mind kohustatud Narwas ja tema ümbruskonnas Kaitseliitu luua, et

Jaanipäevaks ja Laulupeoks

Suures valikus

TRÜKITUD KAUPASID

Palju uusi riideid
uute mustritega

Hinnad odavamad
kui mujal.

A./S. „Vill" Peetri pl. 2

Jälgige meie vaateaknaid!

Naiskodukaitse

Narva ringkonna Narva 2-se jaoskonna poolt 6. juunil 1933. a. väljaloositud loterii võitude nimekiri:

Pilet nr.	Võit nr.	Pilet nr.	Võit nr.	Pilet nr.	Võit nr.	Pilet nr.	Võit nr.	Pilet nr.	Võit nr
35	52	408	46	822	47	1458	65	2009	9
39	13	437	8	876	74	1467	81	2050	61
62	29	450	6	892	66	1484	30	2076	88
63	48	460	94	905	20	1434	91	2084	15
69	80	481	62	916	63	1532	92	2098	49
72	85	490	73	940	45	1576	44	2109	64
85	35	499	25	952	14	1607	21	2136	86
96	69	507	53	962	10	1636	23	2142	24
99	11	508	71	983	3	1716	33	2150	68
105	37	534	42	1051	1	1818	50	2222	57
107	27	588	5	1114	55	1848	54	2268	28
136	59	613	56	1115	12	1853	77	2289	38
145	26	677	2	1138	70	1870	76	2311	78
160	16	684	51	1223	22	1934	79	2340	97
162	19	686	100	1283	72	1943	41	2354	89
167	4	688	95	1322	90	1951	58	2363	75
176	18	703	34	1323	32	1958	40	2416	87
260	82	744	60	1350	67	1982	96	2421	36
285	83	776	7	1405	84	1989	31	2454	93
323	39	792	99	1410	43	1991	98	2458	17

Võitude väljaandmine ühe kuu jooksul, igal kesknädalal ja reedel kella 19.—21. Jaoskonna juhatus.

Soovitakse osta
2 naisterahva ja 1 meesterahva
vähepruugitud
jalgratast.
Pakk. saata Narva postkast 5, V. Vreibuss.

12. juunil s. a. kell 13.00 tuleb
enampakkumise teel müügile
1. mootorpaadi kere
Piirivalve N.-Jõesuu kordoni juures, N.-Jõesuus, Suur-Lootsi tän. 3.
Piirivalve Narva jaosk. ülem.

Moodsamais lõikeis ning mustreis leiate kehakatet
Narvas, Hermani tän. nr. 13 asuvas
„EESTI KAUPLUSES"
Eriti suur on daamidele mantlide ja härradele ülkondade valik.
Tellijaile töö kiire ja korralik.
Palun veenduge!
Hinnad võrdlemisi odavad!
Austusega *D. Mihailov.*

KUULUTUS
adv. Kanavini
ärasõidu kohta on eksitus. Töötab edasi.

Poole hinnaga
4 MAJA
Narvas müüa. 2 puu ja 2 kivimaja ja talukoht 55 ha. Kr 3500 eest soodsail tingimistel 19 klm. Jõhvist.
Tarvis ka 3—5000 kr. talukoha 1 oblik. vastu. % ja lähemad teated. Narva Ilnavabrik nr. 11, krt. 15 E. Kuške kella 4—5 p.l.

Kohe vaja
kondiitrit
kohvik „Domino", Suur t. 22.

Narwa arstid.

Dr. Maria Heinrichsen-Kuusin
Nais-, sugu- ja sisehaigused.
Wastuwõtmine
Joala tän. 19, Sinka majas Juhkentali apteegi kõrval
Iga päew kella 11—1 ja 5—7.
Haigekassa haigete wastuwõtmine samal ajal.

Dr. Hoffmann
haava, nina, kurgu ja kõrva- haigused.
Vastuvõtmine: 9. juunist kuni 31. juulini
Kreenholmi haiglas: ½1—1; ½5—5
laupäevadel vastuvõtmist ei ole.
LINNAS: Suur t. nr 20. Dr. Kressi korter
esmaspäev ja neljapäev } ½6—½7.
Augusti kuul vastuvõt. ei ole.

Elan nüüd
Salme t. 2 (Tuisu majas)
Dr.
Ilse Ugam-Põder
Naishaiguste eriarst.
Vastuvõtt kl. ½9 — ½10 ja kl. 3—5 p. l. Telef. 312.

Dr. A. Striž
Sugu- ja nahahaigused
Wastuwõtmine igal äripäewal hommikul kella 8—9 ja õhtul kella 5—8.
Pühapäewil kella 12—1.
Walge tänaw nr 5

Dr. A. Nedaschiv
Hambaarstimise kabinett
suu- ja sisehaigused.
Vastuvõtmine:
Balti tän. 6. Omas majas.
Kella 10—12 ja 4—6.

Ärareisimise tõttu
toiduainete kauplus
ära anda ühes vähese kaubaga käidavas kohas.
Pakk. saata sll. „Kauplus".

Tuba
vähese mööbliga ära anda kainele viisakale härrale, kellel kindel teenistus. Era sissekäik, elekt. Masina t. 4.
Majaomanik.

Kadunud
naisterahva brosch 1. juunil Jõhvi alevi ja surnuaia vahelisel teel. Leidjat palun teatada pr. Vinklile, Jõhvis.

Müüa
odavasti uus
puhvetkapp
ja lahtivõetav ümmargune kasepuust
laud.
Teat. 6-es Peetri t. 33—7.

Müüa väike tõld
auto
Kohane omaniku sõiduks.
Teateid saab sll.

Ära anda
toiduainete ja piima
pood
käidavas kohas. 7. Peetri tän. 45.

A. Kotschnev'i aurulaevandus
Narva—Narva-Jõesuu
Aurulaeva sõiduplaan
13. maist kuni 14. juunini.
Äripäevadel
Narva-Jõesuust:
kell 6.45 homm.
„ 12.40 päeval.
„ 17.20 (5.20 p. l.)
„ 20.—* (8 õht.)
Narvast:
kell 11.30 päeval
„ 15.30 (3.30 p. l.)
„ 18.30 (6.30 õht.)
„ 21.10* (9.10 õht.)

* Ainult laupäevadel ja pühade eelpäevadel.

Pühapäev. ja pühadel
Narva-Jõesuust:
kell 7.30 homm.
„ 10.—* päeval.
„ 12.40 päeval.
„ 16.—* (4 p. l.)
„ 18.15* (6.15 õht.)
„ 20.— (8 õht.)
Narvast:
kell 9.— homm.
„ 11.15* päeval.
„ 14.15 (2.15 p. l.)
„ 17.—* (5 p. l.)
„ 19.20* (7.20 õht.)
„ 21.10 (9.10 õht.)

* Ainult hea ilmaga 4., 5., 6. ja 11. juunil.

Sõiduhind:
I kl. 40 snt., II kl. 25 snt., sõjaväelased liitrite ettenäitamisel: I kl. 20 snt., II kl. 13 snt., lapsed ja koolilapsed (kooliaja kestvusel) I kl. 20 snt., II kl., 10 snt. Narva—Tõrvala (Smolka): I kl. 30 snt., II kl. 20 s. Narva—Riigi: I kl. 25 s., II kl., 15 s. N.-Jõesuu—Jaht-klubi 10 s. Kohalikudele ekskursantid. (mitte vähem kui 20 inimest) hinnaalandus 20 protsenti, sissesõitnud võõrastele — sõiduhind hinnaalanduseta. Bagash 10 kilogr. 12 s. Koerad ja jalgrattad à 10 s.

Kadunud
naisterahva brosch 1. juunil Jõhvi alevi ja surnuaia vahelisel teel. Leidjat palun teatada pr. Vinklile, Jõhvis.

Müüa
odavasti uus
puhvetkapp
ja lahtivõetav ümmargune kasepuust
laud.
Teat. 6-es Peetri t. 33—7.

Müüa väike tõld
auto
Kohane omaniku sõiduks.
Teateid saab sll.

Täiesti uue peegli
saate odava hinna eest, kui toote oma vanad peeglid uuesti ülelhõbetamiseks Rakvere suurimasse **peeglitöökotta**
„KASULIK"
Peegli- ja mööblitöökoda, Parkali 4.
Saadaval soodsatel maksulingimustel mailsekad riidekapid, diivanid jne.

Ostu-müügiäri
Pikk tän. 22, telef. 127.
„Estonia"
Rakveres.
Ostan, müün, üürin ja vahetan
grammofone ja plaate.
Suures valikus igasuguseid **muusikariistu, mööbl., jalgrattaid** ning **majatarbeid.**
Sealsamas võtab „Esto-Band'i" orkestri tellimisi vastu hra V. Viil.

Narvast — Berliini
28. juunil sõidab autobus 2-nädalisele
huvireisile.
Keasasõita soovijaid palun järelpärimistega pöörata Joala tän. 14. J. Paap, tel. 10.
Sõitjate registreerimine kuni 20. juunini.

Peetri val. Puhkova koolimajas saab 11. juunil 1933. a.
vähempakkumisel
välja antud
magistraal kraavi kaevamistööd.

Varustusvalitsuse ehituse-korteriosakond, annab välja kinnisel vähempakkumisel 19. juunil s. a. kell 10 (Narva lähedal)
OLGINOS hoonete ehituse ja remonttööd.
Lähemaid teateid saab osakonnast, Tallinn, Uus tän. 10 ja Narvas, I suurtükiväe gruppi staabis.

Teatan, et advokat
Kanavini
kontoris ei tööta. **Elan Suur tän. 5.**
Ajutiselt ära sõitnud.
A. Rutstein.

Eesti Omavalitsuste Kinnitusse'ts
„OMA"
JUHATUS: Tartus, Riia tän. 4', kõnetr. 3-44.
Tule-, elu-, invaliidsuse-, murdvarguse-, klaasi-, koduloomade-, rahekindlustused.
Edasikindlustuste vastuvõtmine vallaseltsidelt Peaagentuur: Rakveres, Viru Panga juures, Pikk 2, kõnetr. 109. :—: Esindajad igalpool.

Narva Pimeaed.
Reedel, 9. juunil 1933. a.
Linna sinfooniaorkestri kontsert.
EESKAVA:
I.
1. Keler Bela — Romantiline avamäng.
2. Tosti — Neapoli mälestused.
3. Lehar — Vals „Kuld ja hõbe".
4. Millöcker — Motiive op. „Kerjus üliõpilane".
II.
5. Lortzing — avamäng op. „Undine".
6. Tosti — „Anna tagasi mu rahu".
7. Durand — I Valss.
8. Saint-Säens. — Fant oop. „Simson ja Delila.

Laupäeval, 10. juunil s. a.
I.
1. Keler Bela — Ungari avamäng.
2. Suppe — „Oleks mul sinu arm' laul
3. Fučik — valss „Talitormid".
4. Verdi — Fantaasia oop „Trubaduur".
II.
5. Flotov — avamäng oop. „Martha".
6. Grieg — Pulmapäev Froldhongenis".
7. Strauss — valss „Lood Viinimetsast."
8. Virkhaus — Eesti viise.
9. Marss.

Pühapäeval, 11. juunil s. a.
I.
1. Auber — avamäng op. Portici Tumm.
2. Limding — „Kevadkohinad".
3. Valdteufel. — Valss „Päev Sevillas".
4. Ponchielli — „Balletimuusikat Giocondast".
II.
5. Lincke — avamäng Kasanova.
6. Eulenburg — „Veski metsas".
7. Strauss. — Valss. „Viin naised ja laul".
8. Fetras — „Minutilised hetked". Popurii.
9 Marss.

Tallinna ringhääling.
Pühapäeval, 11. junnil.
9.55. Jumalateenistus Jaani kirikust. Jutlustab õp. H. Kubo. Lõpuks heliplaate. 12.50. Põllumajanduslikke teateid. 13.00. Ülekanne Tartust. 15.00. Ülekanne Tartust. 17.30. Kohtunik Rutherfordi kõned. 18.30. Reklaami ja heliplaate. 18.45. Päevauudiseid. 19.00. Ülekanne Tartust. 20.05. Kontsert. Juh. md. Ark. Kruil. 21.30. Vana tantsumuusikat heliplaatidelt. 22.15. Moodsat tantsumuusikat dancing-restoranist „Meriklubi".
Esmaspäeval, 12. juunil.
18.00. Heliplaate ja reklaami. 18.15. Välismaisi päevauudiseid. 18.30. Heliplaate. 19.15. Kodumaisi päevauudiseid. 19.30. Ins. F. Olbrei raadiovestlus. 20.00 Ülekanne Tartust. 20.05. Kirillovi mandoliinistide kvintett. 20.35. Lugemistund. 21.05. Kontsert heliplaatidelt.
Märkus: Saatekava jooksul E. V. põhiseaduse muutmise rahvahääletuse tulemuste teadaandmine.

Rakvere linna naiskutsekooli
uute õpilaste vastuvõtmine
iga päev Tööstuse tän. 12, telef. 319.
Peaõppeained: pesu- ja riieteõmblemine ühes tikandustega; kõrvalainetena: majapidamist, lastehoidu, eesti- ja saksakeel ja muid naiskutsek. õppekavas ettenähtud ained. Koolijuhataja.

Vastutav toimetaja August Rosenvald O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse" trükk. Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühisus"